

Ekonometri 1 Ders Notları İçin Önsöz

Ekonometri 1 – Önsöz
Sürüm 2,0 (Ekim 2011)

İşbu belge, “Creative Commons Attribution-Non-Commercial ShareAlike 3.0 Unported” (CC BY-NC-SA 3.0) lisansı altında bir açık ders malzemesi olarak genel kullanıma sunulmuştur. Eserin ilk sahibinin belirtilmesi ve geçerli lisansın korunması koşulu ile özgürce kullanılabilir, çoğaltılabilir ve değiştirilebilir. Creative Commons örgütü ve “CC-BY-NC-SA” lisansı ile ilgili ayrıntılı bilgi “<http://creativecommons.org>” adresinde bulunmaktadır. Bu ekonometri ders notları setinin tamamına “<http://www.acikders.org.tr>” adresinden ulaşılabilir.

A. Talha Yalta

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi

Ekim 2011

Bu ekonometri ders notları uzun ve titiz bir çalışmanın ürünüdür. Aynı zamanda, uzun bir süredir içinde yer aldığım açık kaynak hareketinin önemine olan inancımın göstergesi ve bu oluşuma verdiğim desteğin bir parçasıdır.

Ders notlarımı ekonometri öğrenmeyi ve öğretmeyi arzulayan herkesin açık ve özgür kullanımına mutlulukla sunuyorum. Yararlanacak kişiler için; var olan malzemenin kapsamı, sayfa düzeni ve kullandığı terminoloji ile ilgili birkaç bilginin açıklayıcı olacağını düşünüyorum.

- Ders notları TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'nde 2007 yılından bu yana vermiş olduğum Ekonometri 1 ve Ekonometri 2 derslerinden ortaya çıkmıştır.
- Notlar, genel olarak, önceki bir baskısı mit şenesen ve Gülay Günlük şenesen tarafından Türkçe'ye de çevrilmiş olan Gujarati ve Porter'ın Basic Econometrics ders kitabı konu sırasını izlemektedir.
- Tüm görsel öğeler tarafımdan Türkçe'ye kazandırılmış olan gretl (GNU Regression, Econometrics and Time-series Library) ekonometri yazılımı kullanılarak oluşturulmuştur.
- Notlarda yer alan zmlleme ve örneklerin tamamına yakını Türkiye'yi konu almakta, Türkiye verilerini kullanmaktadır.
- Bu zgn veri setleri ders notlarını tamamlayıcıdır ve gretl gdt ve csv dosyası olarak iki ayrı biçimde ekte verilmiştir.

- Tüm konu anlatımları yatay düzende ve sunum biçiminde hazırlanmıştır. Bunun nedeni, öğrenmeyi özendiren çekici bir yaklaşım benimsemek ve notların bilgisayar ekranında okunabilmesini kolaylaştırmaktır.
- Benimsemiş olduğum yöntemin çizim, çizelge, ve tahmin çıktıları gibi görsel öğelere dayalı uygulamalı bir bilim olan ekonometriyi öğretmede elverişli olduğunu düşünüyorum.
- A4 düzenine getirildiğinde, her bir konu ortalama 15 - 20 sayfa tutmaktadır. Bu şekilde hazırlanmış olan bir “kitap” sürümü de ilgilenenler için ayrıca sunulmaktadır.
- Konu anlatımlarının yanı sıra, ikişer takım sınav soru ve yanıtları da açık ders malzemeleri içinde yer almaktadır. Bu ek belgeler de A4 sayfa boyutundadır.

- Türkçe terimler konusunda çeşitli akademisyenlerin değerli katkıları bulunmakla birlikte, yerleşmiş ve kendi içerisinde tutarlı bir ekonometrik terminolojinin eksikliği bir gerçektir.
- Ders notlarında kullanılan Türkçe konusunda büyük titizlik gösterilmiş ve çeşitli ekonometri kaynakları taranarak daha önce farklı yazarlarca önerilmiş karşılıklara dayalı, anlam ve dilbilgisi yönünden doğru bir terimler seti hazırlanmıştır. Bu konuda yerli ve yabancı dilbilimci ve ekonometricilerden de sıkça yardım alınmıştır.
- Çeşitli ekonometrik terimlerin İngilizce karşılıklarının metin içerisinde düzenli olarak verilmesi, notlarının bir özelliğidir.
- İki sözcükten oluşan ancak tek bir kavrama karşılık gelen ve terim özelliği gösteren sözcüklerin bitişik yazılması ise bilinçli bir seçimdir. (Örnek: Bandwidth = Kuşakgenişliği)

Terminolojide Yararlanılan Kaynaklar

Ders notlarında kullanılan terminolojide yararlanılan başlıca kaynaklar şunlardır:

- Akalın H. vd., *TDK Ekonometri Sözlüğü*, http://www.emu.edu.tr/mbalcilar/eets/Ana_Sayfa.html
- Ceyhan İ. vd., *İstatistik Terimleri Sözlüğü*, Türk Dil Kurumu, 1983.
- Güriş S. ve E. Çağlayan, *Ekonometrik Terimler Sözlüğü*, Derin Yayınevi, 2007.
- Kutlar A., *Uygulamalı Ekonometri*, 2. b., Nobel Yayın Dağıtım, 2005.
- Şenesen Ü. ve G. G. Şenesen, *Temel Ekonometri*, 4. b., Literatür Yayıncılık, 2006.
- Tarı R., *Ekonometri*, 4. b., Kocaeli Üniversitesi Yayınları, 2006.

Terim Seçimine Örnek

- Kullanmakta olduğum terimler konusunda ısrarcı değilim. Öte yandan, belli bir terim için şu sözcük kullanılmalıdır denilecek olursa bunu nedeninin gösterilebilmesi gerek diye düşünüyorum.
- Örnek olarak, “asymptote” terimi için Türkçe kaynaklarda “kavuşmaz,” “sonuşmaz,” ve “yanaşık” gibi karşılıkların kullanılmış olduğu görülmektedir. Diğer yandan, -iş -iş eki Türkçe’de yalnızca fiillerin sonuna geldiği için “sonuşmaz” sözcüğü dilbilgisi yönünden yanlıştır.
- Terimin kavramsal içeriğine dikkat ederek ve Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü’nden hocalarıma danışarak “kavuşmaz” terimini yeğledim ve tüm akademisyen arkadaşlarıma da bir öneri olarak sundum.
- Buna benzer örnekleri çoğaltmak mümkündür.

Büyük titizlikle hazırladığım notlarımı zaman içerisinde çok kez gözden geçirme fırsatım olduğu için mutluyum. Ayrıca, bu ders malzemeleri TÜBA Açık Ders Malzemeleri Projesi kapsamında anonim ekonometriciler tarafından da incelenmiştir. En ufak bir yazım yanlışı bile olmaması gereken bu malzemelerde bir hata görürseniz, düzeltmem için lütfen benimle bağlantıya geçiniz.

A. Talha Yalta, Ekim 2011

<http://yalta.etu.edu.tr>